

A digitális megőrzés kérdései?

**Kik, mit és hogyan őrzik meg a digitális világ
emlékeit?**

Networkshop

Sopron, 2013.03.27.

Kínálat

1. A digitális világ súlya, helyzet
2. UNESCO Charta
3. Nemzetközi válaszok
4. Hazai válaszok
5. Új köteleespéldány törvény
6. Problémák, kérdések

A helyzet

- A digitális világ, tartalom súlya nő
 - A digitalizált tartalom növekedése; pl. Google Books, Arcanum ATD, közgyűjteményi digitalizálás, civilek, magánszemélyek
 - Az e-kiadás intenzív növekedése; e-folyóiratok, e-book kiadók megjelenése, bővülése (pl. Amazon)
 - Az e-tartalom intenzív növekedése; tudományos-, civil-, magán e-tartalom
 - közösségi tartalommegosztás (pl. Flickr, Scribd, YouTube, jegyzet.hu, „7000 magyar könyv torrent”)
- A digitális információk fogyasztásának bővülése

UNESCO Charta

„Charta a digitális örökség védelméről”

- <http://www.unesco.hu/archivum-2009-vegeig/kommunikacio-informacio/charta-digitalis-orokseg>

„Hacsak a terjedő fenyegetéseket nem kezelik, a digitális örökség gyorsan és kikerülhetetlenül eltűnik. A tagállamoknak ösztönözniük kell a jogi, gazdasági és technikai intézkedések meghozatalát, hogy megóvhassák az örökséget. A figyelem felkeltés és támogatás nagyon sürgős, a politikaformálókát és a közvéleményt érzékenyebbé kellene tenni mind a digitális média potenciáljával, mint a megőrzés gyakorlatával szemben.”

WELCOME TO NESTOR

Welcome to nestor, the German competence network for digital preservation. Libraries, archives, museums and leading experts work together in nestor to ensure the long-term preservation and accessibility of digital sources. nestor is a cooperation association including partners from different fields, but all connected in some way with the subject of "digital preservation".

TRAINING

In collaboration with higher education partners, nestor develops initial and further training courses in the field of digital preservation in Germany.

STANDARDISATION

- Home
- Working groups
- Publications
- Information services
- Training
- Standardisation
- Network
- Events

are/Save

[nal Digital](#)

or Open
f state
ing records

[@mnhs](#)
[st · favorite](#)

<SW and all I
scalp and a

DSA2

[st · favorite](#)

Hazai válaszok

- 1994. MEK.oszk.hu - Digitális könyvek gyűjtése NIIF támogatásával
 - 1999-től OSZK-ban
- 2004. EPA.oszk.hu - E-folyóiratok
 - Nyilvántartása
 - Gyűjtése, megőrzése, szolgáltatása
- 2007. DKA.oszk.hu Digitális képek
 - Gyűjtése, megőrzése, szolgáltatása
- 2008. HUNOR (HUNgarian Open Repositories)
 - Magyar felsőoktatási intézmények, MTA Egyetemi könyvtár digitális repozitóriumai

Új köteleespéldány törvény

- 2014. Új köteleespéldány törvény – fókuszban az online dokumentumok – társadalmi egyeztetés alatt
 - Könyvkiadók elemi felháborodása!?
 - „a szolgáltató elektronikus úton szolgáltatja a kiadvány metaadataival együtt.” -> *„Miért végezzék el a piacról élő, adózó kiadók a közpénzekből fizetett könyvtárosok munkáját?”*
 - „Az elektronikus köteleespéldányokat a könyvtár a szerzői jogról szóló törvény rendelkezéseinek figyelembevételével elérhetővé teheti a könyvtárhasználók számára.” -> *„Ez az ötlet hosszú távon kivégzi a magyar e-könyvkiadást - és ezzel együtt a könyvkiadást is.”*

Problémák, kérdések 1.

- Portál program – a könyvtárügy [stratégiája](#) 2008-2013
 - 2. *Kulturális értékek nagy tömegű digitalizálása*
- Nyilvántartások?
 - 2004. [MINERVAPlus](#) nemzeti nyilvántartásokat!
 - 1997-2007. Neumann – Webkat.hu
 - 2010.- új [Webkat.hu](#) piaci alapon
 - 2003-2012. [NDA](#)
 - „Tájékoztatjuk, hogy a [www.nda.hu](#) domain honlapja technikai okok miatt nem hozzáférhető.”
 - 2008-2011. Országos Digitális Könyvtárkataszter
 - Nem lett átadva, elindítva.
 - 2011-? [MaNDA](#) — De hova lett a [Mandalat](#)?
 - 2004- [EPA](#) e-folyóiratok nyilvántartása, [folyamatos](#)

Problémák, kérdések 2.

- A digitalizált és a digitális világ megőrzése?!
- A digitális archiválás szintjei:
 - Dokumentum szintű archiválás (pl. „A jövő köde” [HVG](#), 2013/04)
 - Honlap szintű, webarchiválás
 - Szelektív v. teljes
 - MIA [javaslat](#) 2006! Szelekció, válogatási szempontok, teljes archiválás?
 - Fizikai vagy tartalmi megőrzés? Formátumok elavulása, konverziók!
 - Pl. MEK: DOC -> HTML, DKA: PPT, Prezi -> Flash
- Köteles versus önkéntes beadás?
- Közgyűjtemények, közösségi archiválás vagy piaci megoldások?!
 - Könyvtárak – Youtube – Google??
 - Hol lesz elég tárhely a digitalizált örökségnek – [NIIF storage](#)!?
- Metaadatok készítése - közgyűjteményi módra v. közösségi adatolás? – lásd pl. OSZK Gyászjelentés gyűjtemény

Jó példák

- MEK – digitális dokumentumok **önkéntes** beadása, **nyilvános** szolgáltatása, **együttműködés** szerzőkkel, kiadókkal.
- MATARKA – **könyvtári együttműködés** közös adatbázis építésre, alulról jövő kezdeményezés
- OSZK Gyászjelentés gyűjtemény – **közösségi metaadatok** készítése
 - Nagy tömegű, digitalizált képi dokumentumok szolgáltatásának problémája a közgyűjteményekben
-> crowdsourcing

Köszönöm a figyelmet!

Moldován István
E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
moldovan@oszk.hu

